

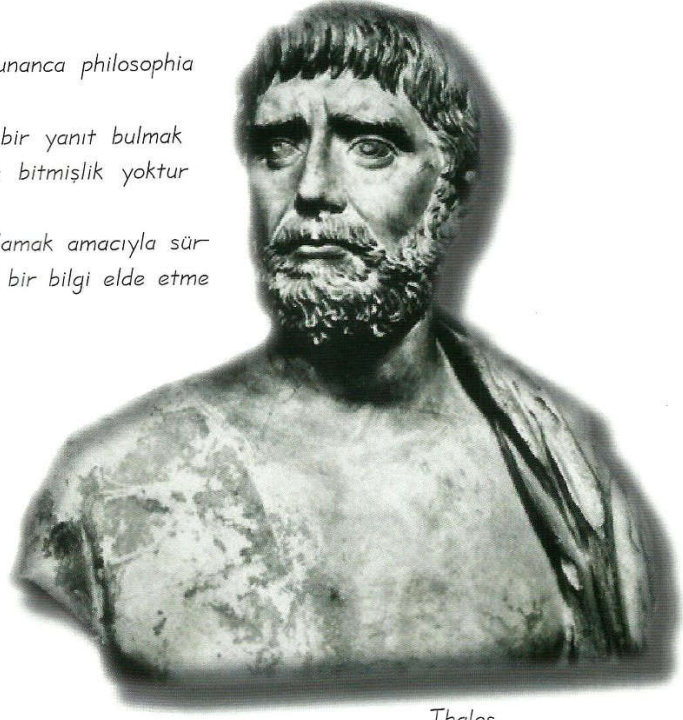
BÖLÜM 01 FELSEFEYİ TANIMA

Felsefe Nedir?

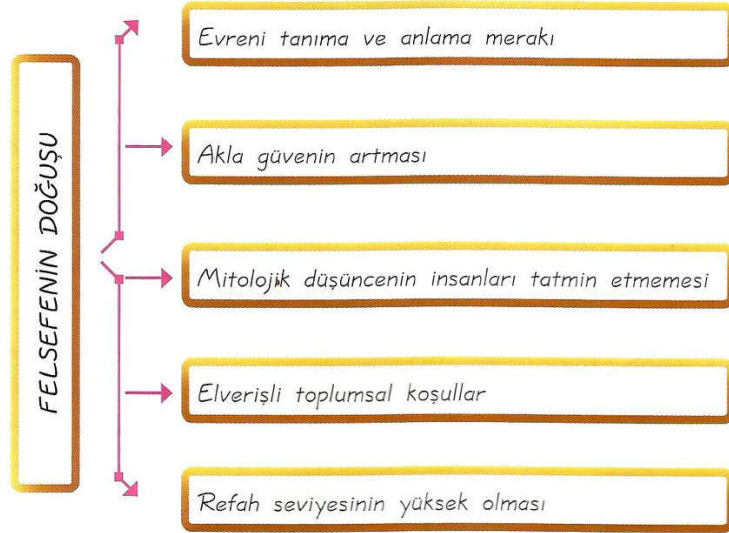
Felsefe sözcüğü kelime anlamıyla Yunanca philosophia "bilgelik sevgisi" anlamına gelir.

Felsefenin amacı bu sorulara kesin bir yanıt bulmak değildir. Çünkü felsefede kesinlik ve bitmişlik yoktur bu nedenle son sözü söylemez.

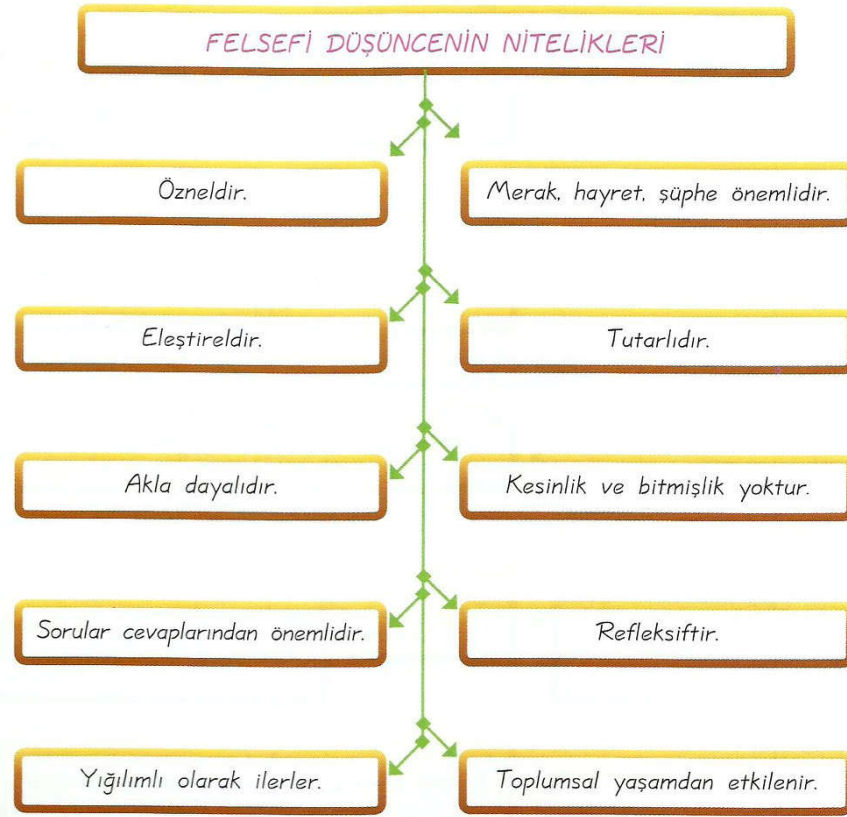
Felsefe insan, evren ve değerleri anlamak amacıyla sürdürülen en geniş, birleştirici ve toplu bir bilgi elde etme çabasıdır.

Thales

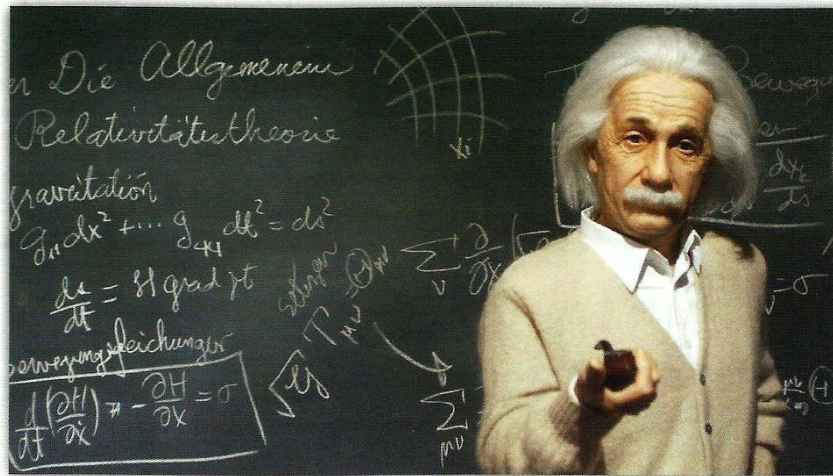

Felsefeyi Tanıma

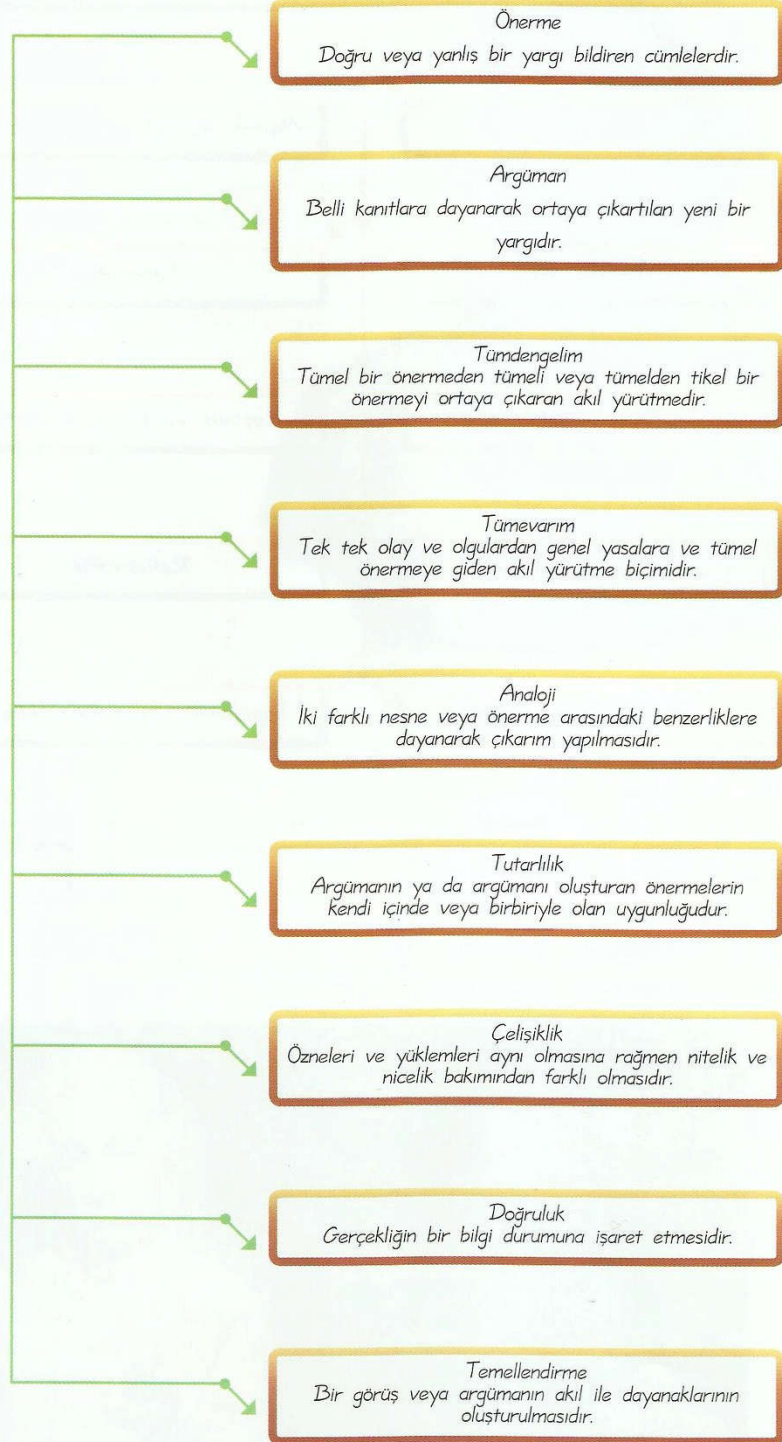
Felsefenin İşlevi

- İnsanı bilinçlendirme
- Kendini tanıma ve anlama
- Bilimin gelişimine katkı sağlama
- İnsanın biçimlenmesine yardımcı olma
- Barış ve hoşgörünün yaygınlaşmasını sağlama

BÖLÜM 02 FELSEFE İLE DÜŞÜNME

DÜŞÜNME VE AKIL YÜRÜTMEME İLİŞKİN KAVRAMLAR

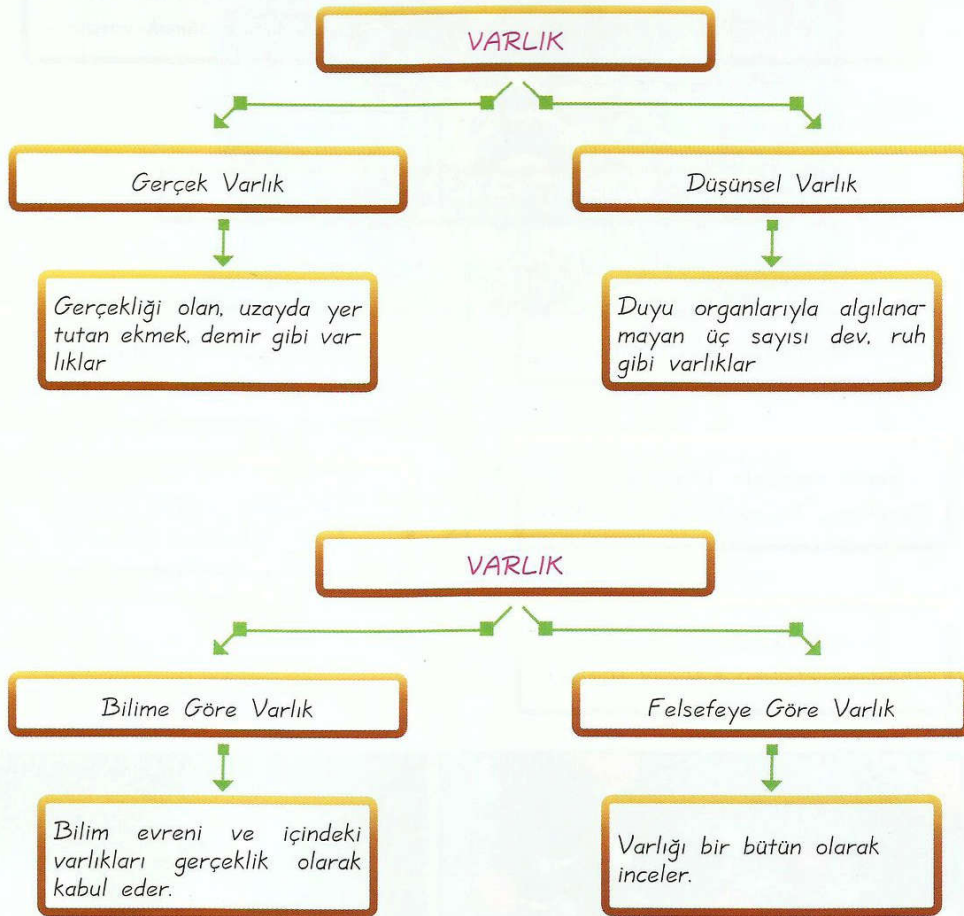
BÖLÜM 03

FELSEFENİN TEMEL KONULARI VE PROBLEMLERİ (VARLIK FELSEFESİ)

Varlık Felsefesinin Konusu

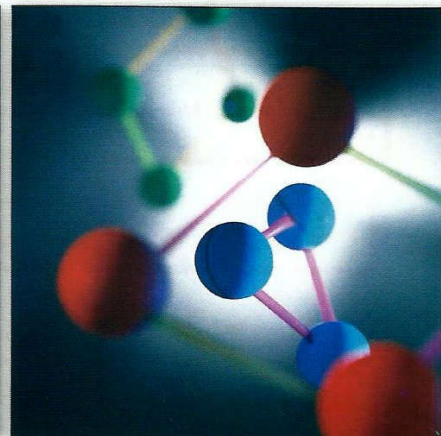
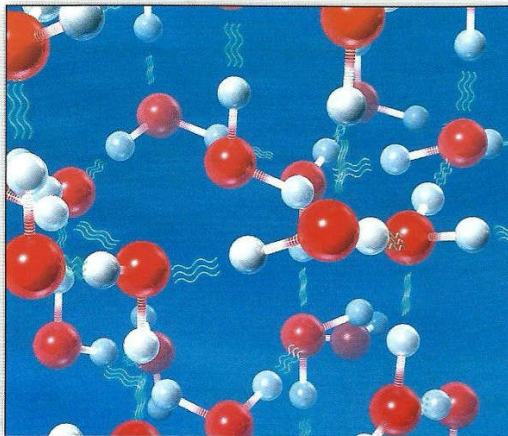
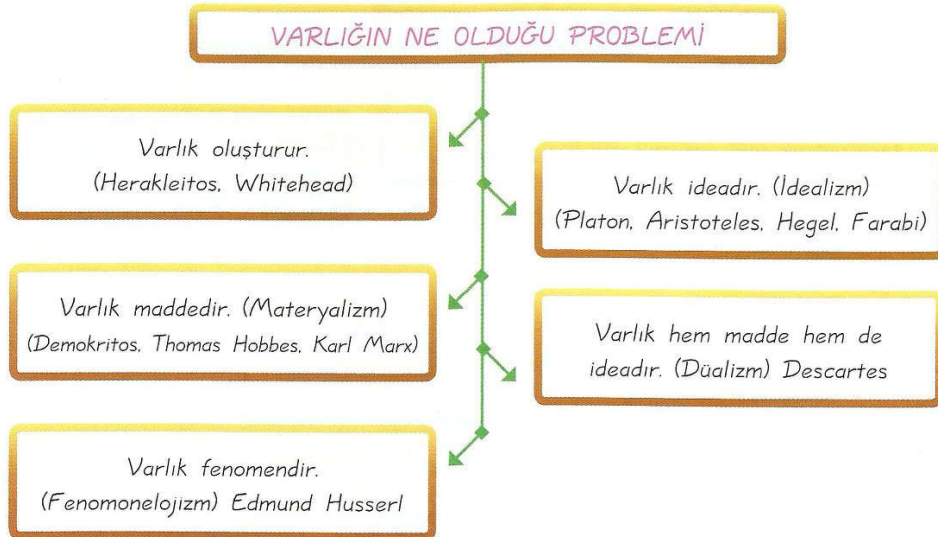
Varlık felsefesinin konusu varlıktır. Varlık felsefesi varlığı bir bütün olarak ele alır ve var olanın temel yapısını sorgular. Varlık felsefesi varlığın nedenlerini ve ilk ilkelerini araştırır. Varlık felsefesi "Varlık nedir?", "Varlık var mıdır?", "Varlığın temel ilkesi nedir?" gibi sorularla varlığı sorgular.

Metafizik - Ontoloji

Metafizik kelime anlamıyla fizik ötesi anlamına gelmektedir. Metafizik olgulara dayanmaz, çözümlenmesi olanaksız olan akıl yoluyla temellendirilen bilgilerdir. Ontoloji sadece varlık problemini inceler, metafizik ise her varlığı incelediğinden ontolojiden daha kapsamlıdır.

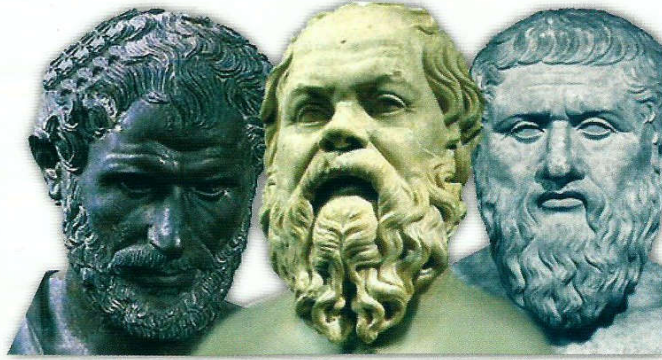
Varlık Felsefesi

Demokritos 2500 yıl önce sadece düşünce yoluyla atomların varlığından söz etmiştir.

Bilgi Felsefesinin Konusu

İnsanı insan yapan en önemli ve ayırt edici özelliklerinden biri onun kendini çevreleyen dünyayı, içinde yaşadığı toplumu, geçmişi ve kendini tüm yönleriyle bilmek istemesidir. Bilgi problemi ilk Çağ'da yaşamış olan sofistlerden itibaren önem kazanmış, Sokrates, Platon ve Aristoteles ile devam ederek günümüze kadar gelmiştir.

Aristoteles

Sokrates

Platon

Bilgi Kuramı (Epistemoloji)

- Bilgi nedir?
- Bilgi nasıl elde edilir?
- Bilginin sınırları nelerdir?
- Bilgiyi meydana getiren etkenler nelerdir?
- Doğru bilgi olanaklı mıdır?

Bilgi Kuramının Temel Kavramları

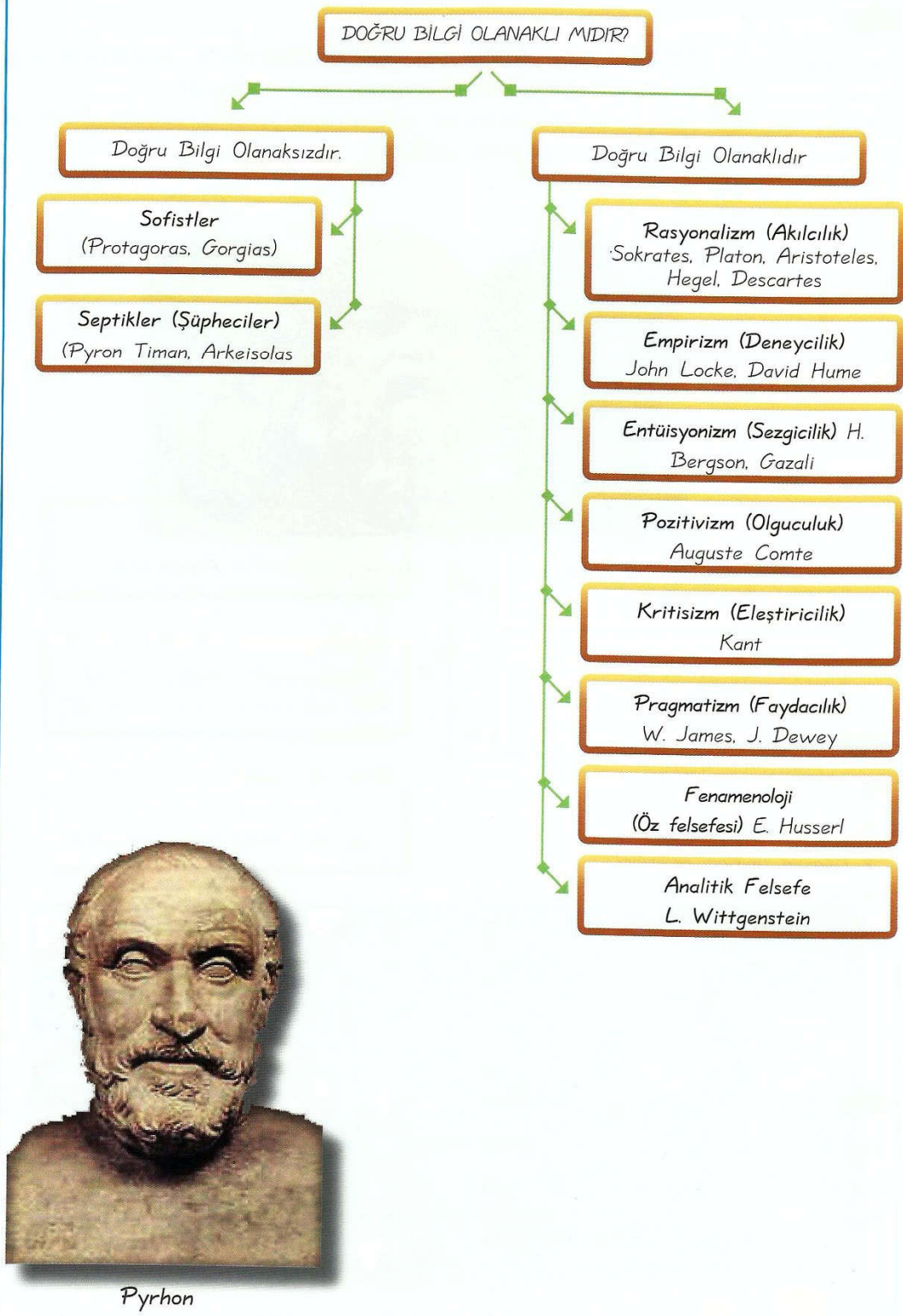
Doğruluk: Bilginin düşüncenin nesnesiyle uyumasıdır.

Gerçeklik: Somut olarak var olanların bütünüdür.

Temellendirme: Bir önermeyi dayanaklarının ortaya konularak gerekçelendirilmesidir.

Bilgi Felsefesi

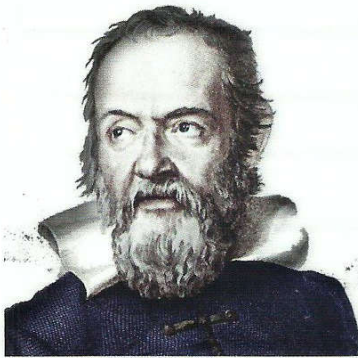
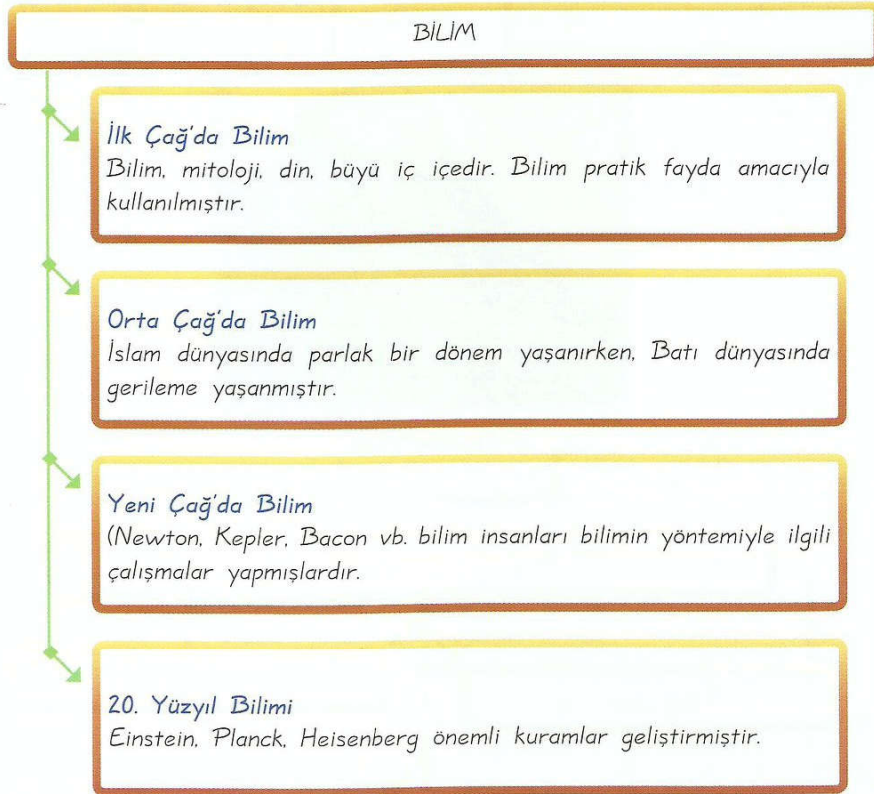

A. Bilim Felsefesinin Konusu

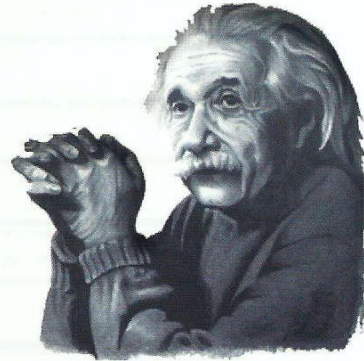
Bilim felsefesi bilimin konusunu, yöntemini, yapı ve işleyişini anlamaya çalışan bir disiplindir. Bilim felsefesi bilim üzerinde düşünmek, felsefe yapmaktır.

- Bilim nedir?
- Bilimsel yaklaşım nedir?
- Bilimsel yöntem nedir?
- Bilimsel düşüncenin işlevi nedir?
- Bilimsel sonuç nedir? gibi sorular bilim felsefesinin temel sorularıdır.

B. Bilimin Tarihsel Gelişimi

Galileo

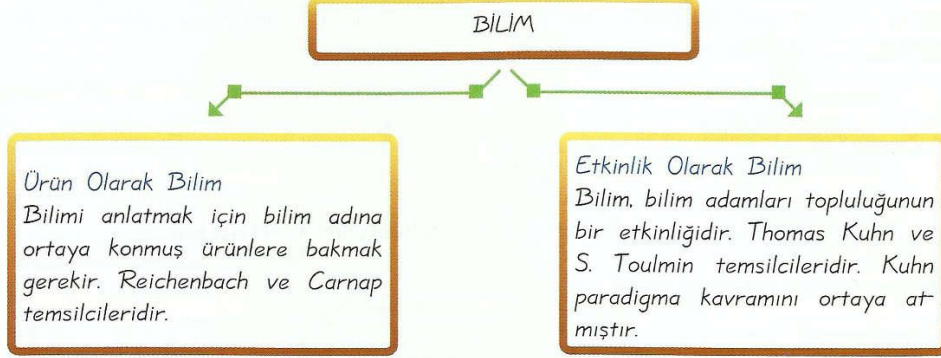

Einstein

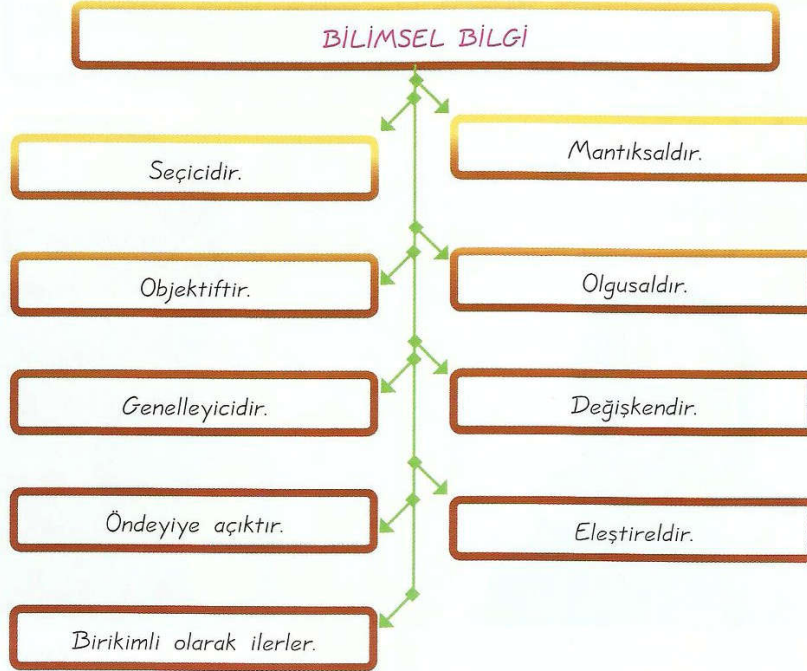
Bilim Felsefesi

C. Bilime Farklı Yaklaşımlar

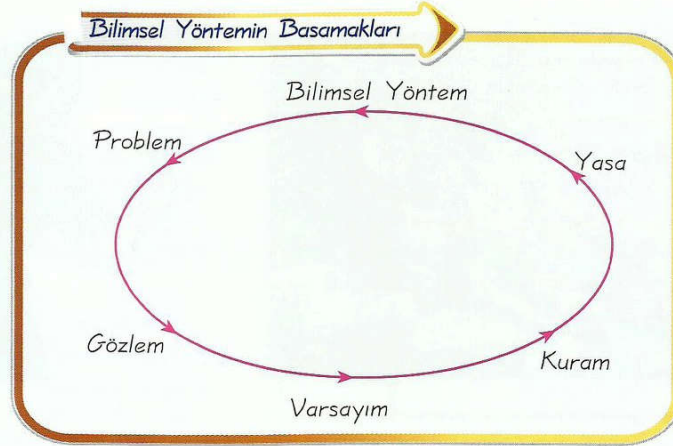
Thomas Kuhn

D. Bilimsel Bilginin Özellikleri

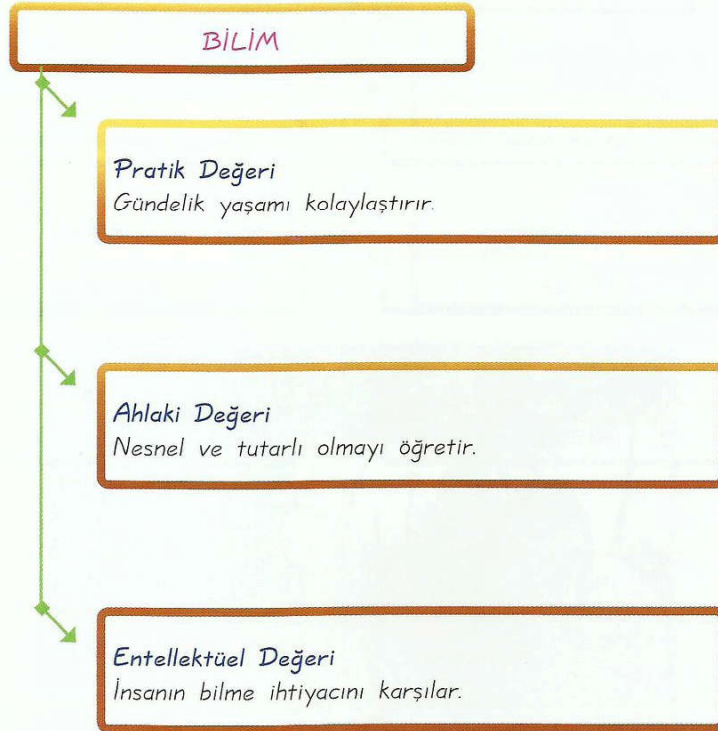

E. Bilimsel Yöntemin Özellikleri

Yöntem amaca ulaşmak için izlenen yoldur. Bilimsel yöntem olguları betimleme ve açıklama amacıyla izlenen sistemli bilgi edinme yoludur.

F. Bilimin Değeri

Ahlak Felsefesi

A. Ahlak Felsefesinin Konusu

Ahlak felsefesi iyi - kötü kavramını inceler. İyi kötü kavramı toplumdan topluma değiştiği gibi, aynı toplum içinde zamanla da değişir.

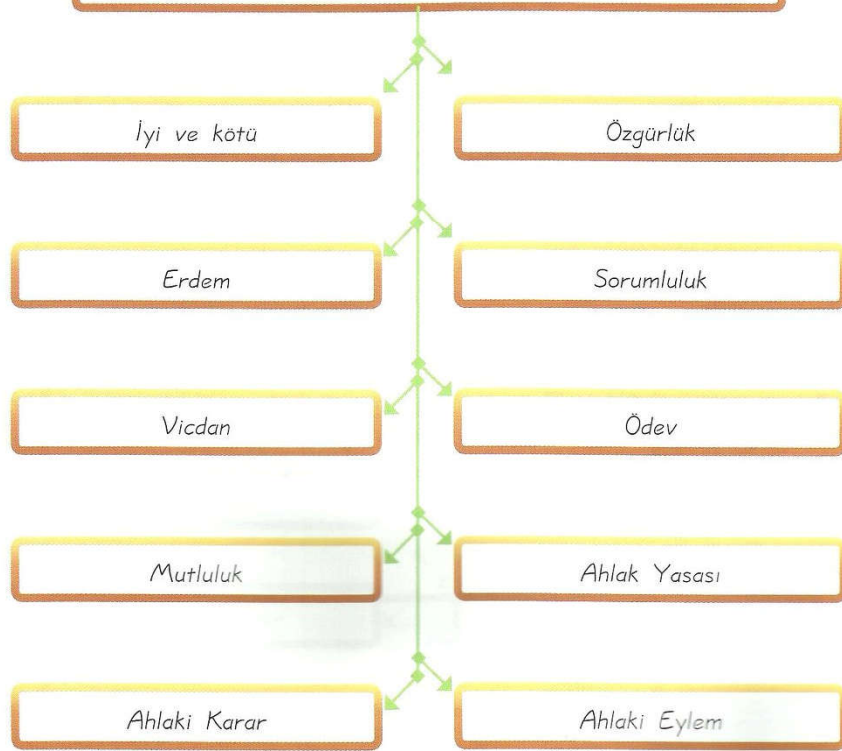

Bencillğe göre dilenciye para veren kişi bile aslında kendi çıkarını düşünerek sadaka vermektedir.

Hırsızlık her toplumda kötü olarak değerlendirilmiştir.

B. Ahlak Felsefesinin Temel Kavramları

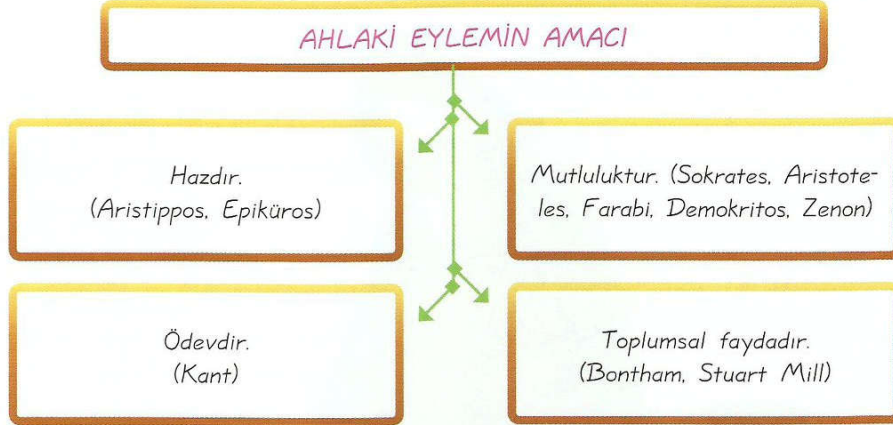

C. İnsan Ahlaki Eyleminde Özgür Müdür?

İnsan belirli bir ahlaki eylemde bulunmak için karar alırken, özgür olarak seçimde bulunabilmekte midir? Yoksa karar alma sürecini etkileyen başka faktörler de var mıdır? Başka bir deyişle insan karar verirken, seçme yaparken bağımsız hareket edebilmekte midir?

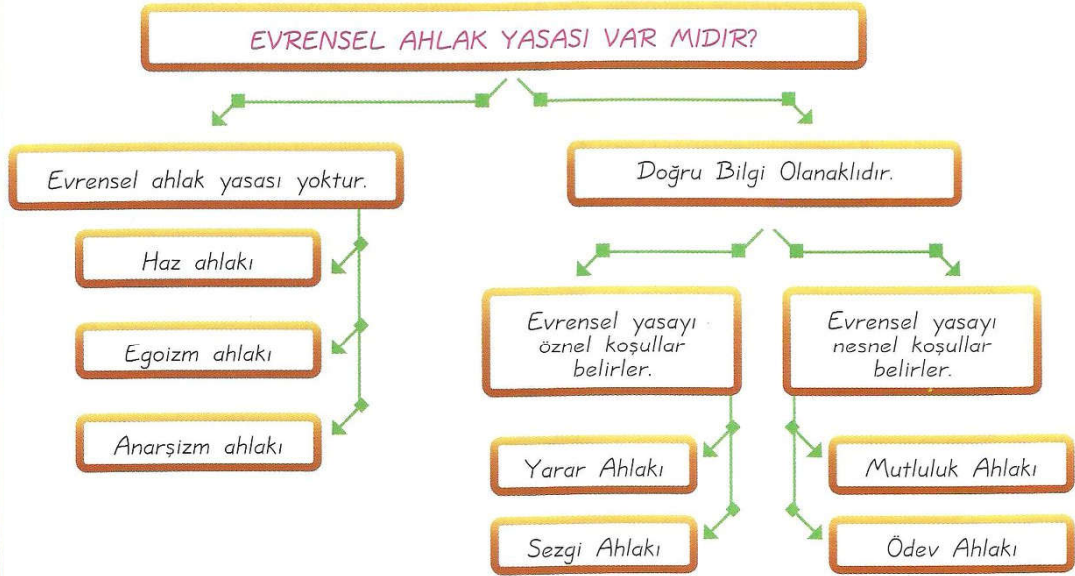
D. Ahlaki Eylemin Amacı Nedir?

Hazcılığa göre insan olabildiğince yaşamdan zevk almalıdır.

Ahlak Felsefesi

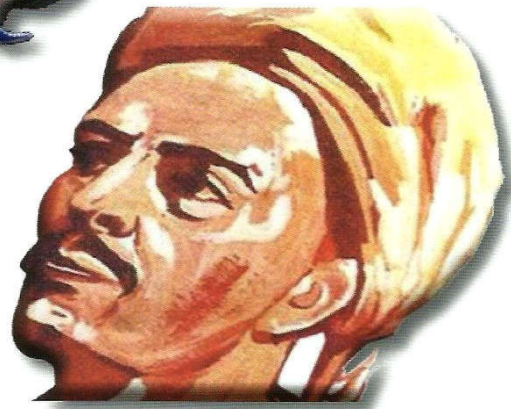
E. Evrensel Ahlaki İlkeler Var Mıdır?

Mevlana

Hacı Bektaş Veli

Yunus Emre

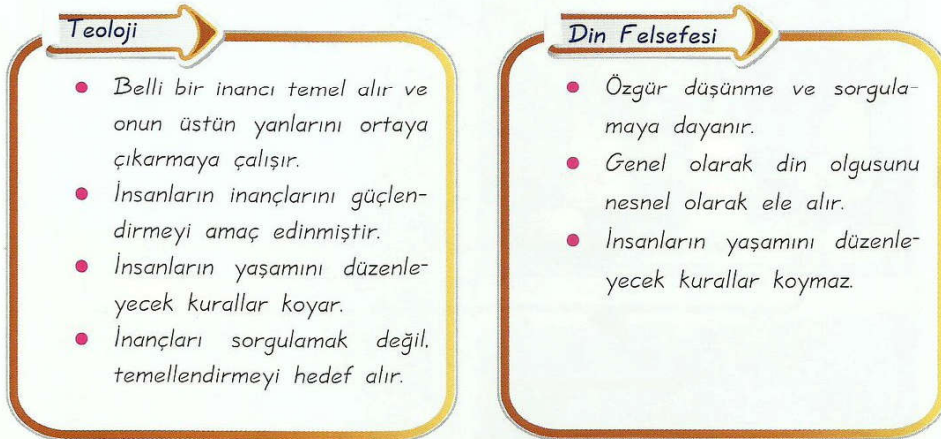
A. Dine Felsefi Açıdan Bakış

Dine felsefi açıdan yaklaşmak, din gerçeğini kabul ederek onu anlamlandırmaya çalışmaktır. Din felsefesi yapmak dinin temel iddiaları hakkında rasyonel, objektif, kapsamlı, tutarlı biçimde düşünmektir.

B. Teoloji ile Din Felsefesinin Farkı

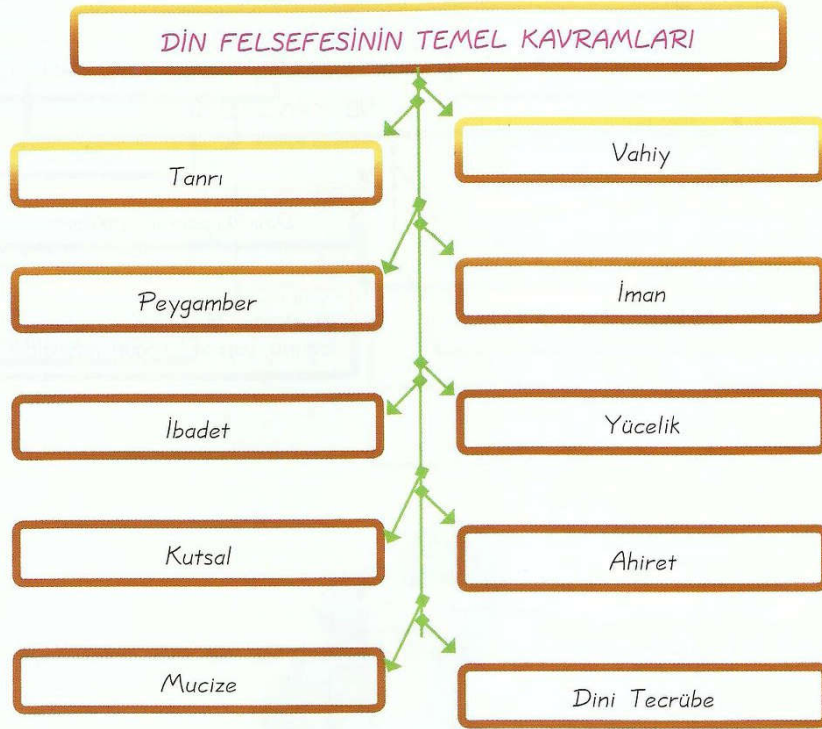
Teoloji (İlahiyat) bir dinin savunuculuğunu yapar. Din felsefesi ise tüm dinlere aynı mesafededir.

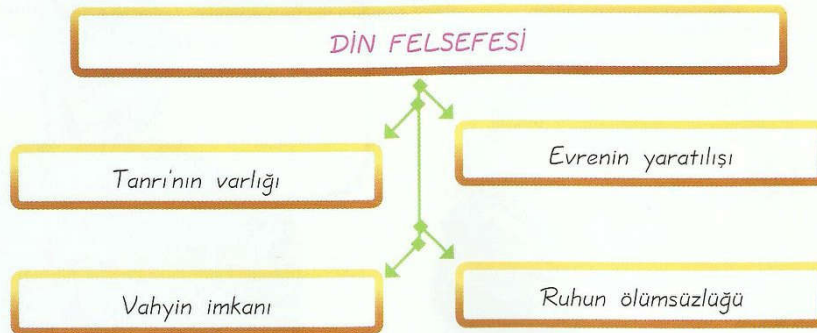

Din Felsefesi

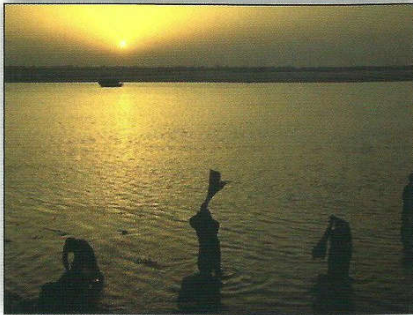
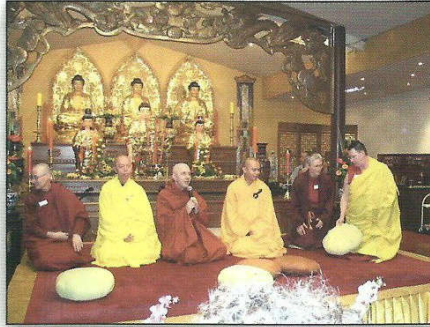
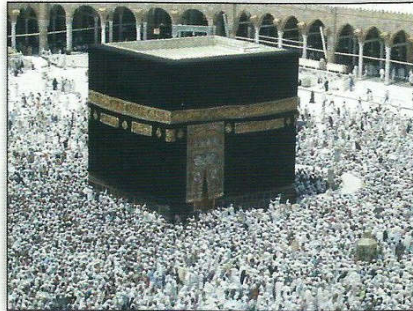
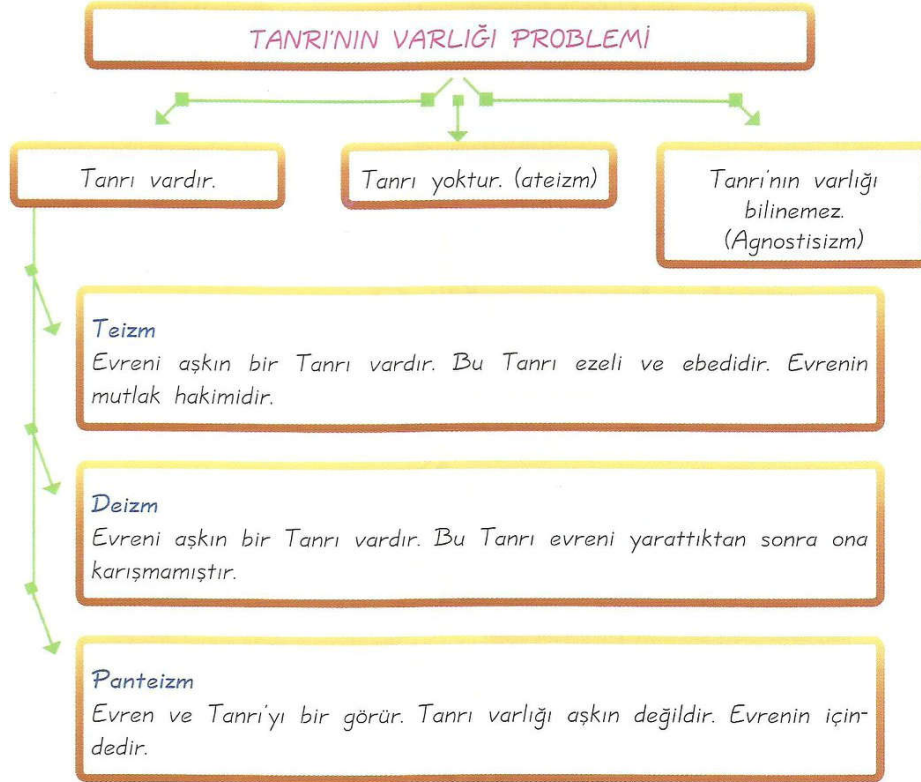
C. Din Felsefesinin Temel Kavramları

D. Din Felsefesinin Temel Problemleri

⇒ E. Tanrı'nın Varlığı İle İlgili Görüşler

Her dinde farklı ibadet biçimleri bulunmaktadır.

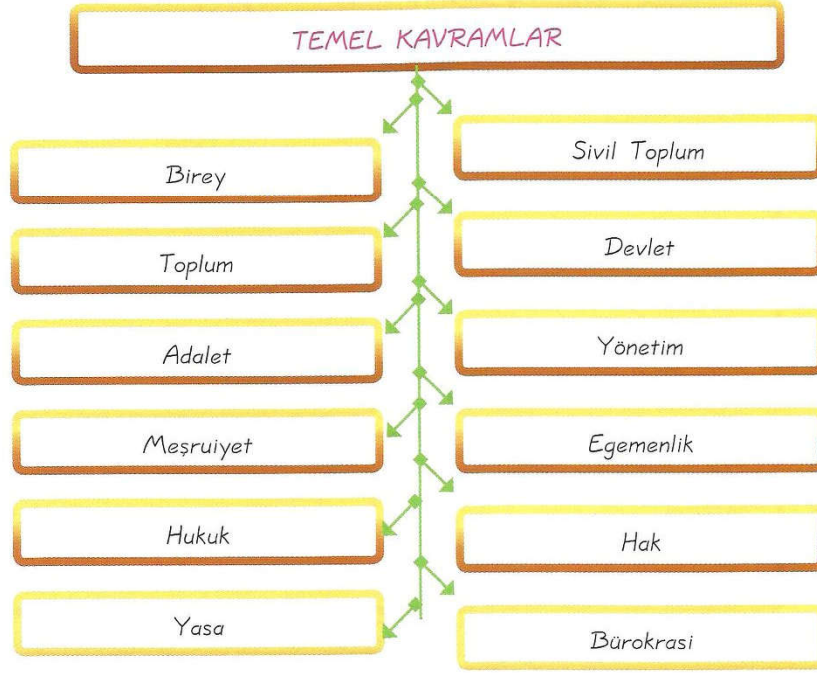

Siyaset Felsefesi

A. Siyaset Felsefesinin Konusu

Siyaset, en genel bir biçimde devlet işlerini düzenleme ve yürütme etkinlikleridir. Siyaset bilimi ve siyaset felsefesi aynı konuyu inceler. Fakat siyaset bilimi olanı incelerken, siyaset felsefesi olması gerekeni de inceler.

B. Siyaset Felsefesinin Temel Kavramları

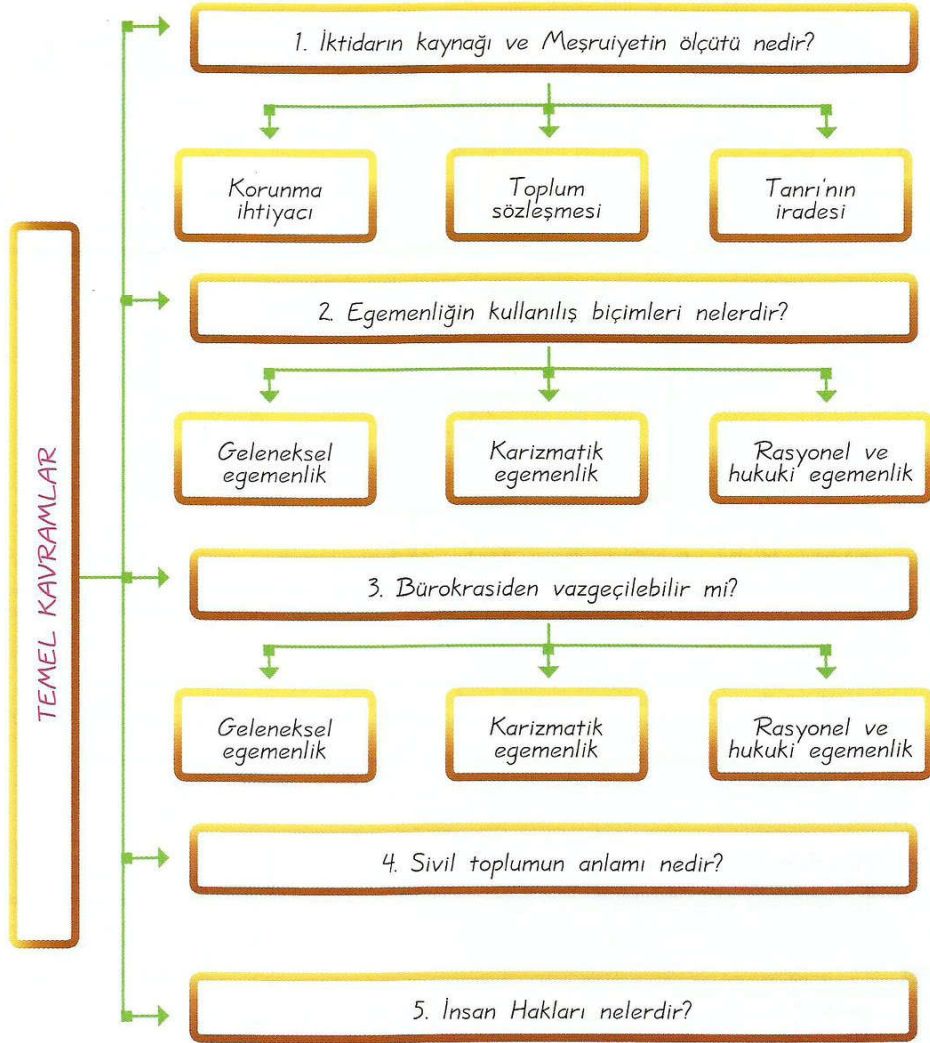
Kılıç, terazi ve gözü bağlı kadın adaleti sembolize etmektedir.

Sivil toplum örgütleri demokrasilerde etkilidir.

C. Siyaset Felsefesinin Temel Problemleri

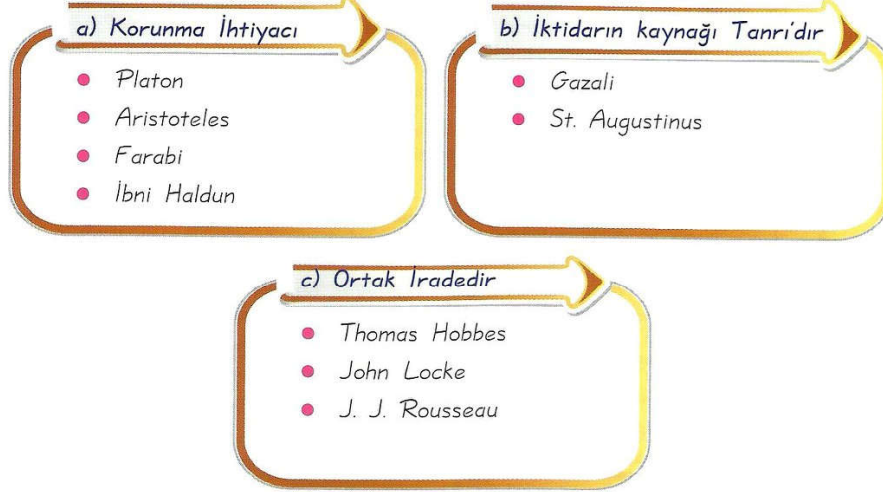

Parlamento yasama organıdır.

Siyaset Felsefesi

1. İktidarın Kaynağı ve Meşruiyetin Ölçütü Nedir?

İktidarın varoluş nedeni meşruiyetinin de ölçütüdür. Çünkü her iktidar kendi kaynağının ilkelerine, dayanaklarına bağlı kaldığı sürece meşru sayılabilir.

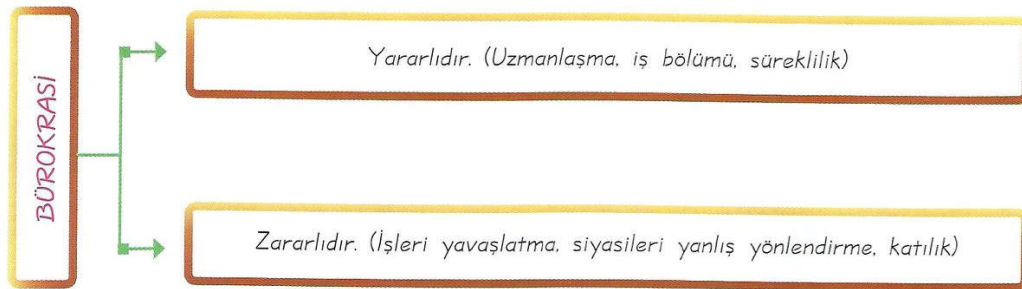

2. Egemenliğin Kullanılış Biçimleri Nelerdir?

- Geleneksel egemenlikte egemen, egemenliğini yazılı ve nesnel hukuka değil, örfler ve adetlere dayandırır.
- Karizmatik egemenlikte liderde var olduğuna inanılan üstün niteliklere inanılır.
- Rasyonel ve hukuksal egemenlikte güç sınırsız ve bir kişi ya da grupta değildir. Yasaların üstünlüğü temel alınmıştır.

3. Bürokrasiden Vazgeçilebilir mi?

Bürokrasi kamu hizmeti gören memurlardan oluşur.

4. Sivil Toplumun Anlamı Nedir?

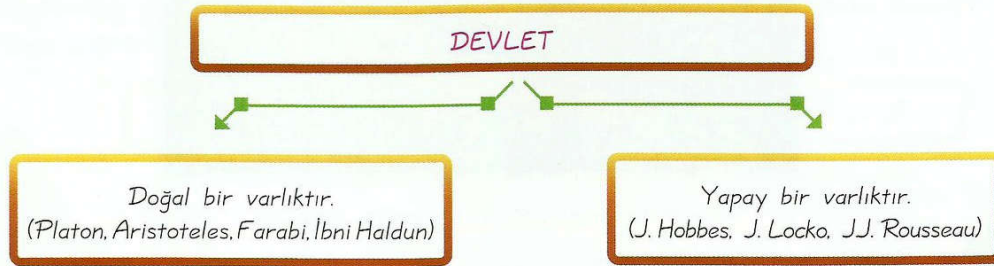
Sivil toplum, toplumun devlet kurumlarının dışında kendi kendini yönlendirmek için oluşturduğu demokratik yapıdır. Sivil toplum örgütleri kamuoyu oluşturmak yoluyla hükümetler üzerinde baskı yaparlar.

5. Bireylerin Temel Hakları Nelerdir?

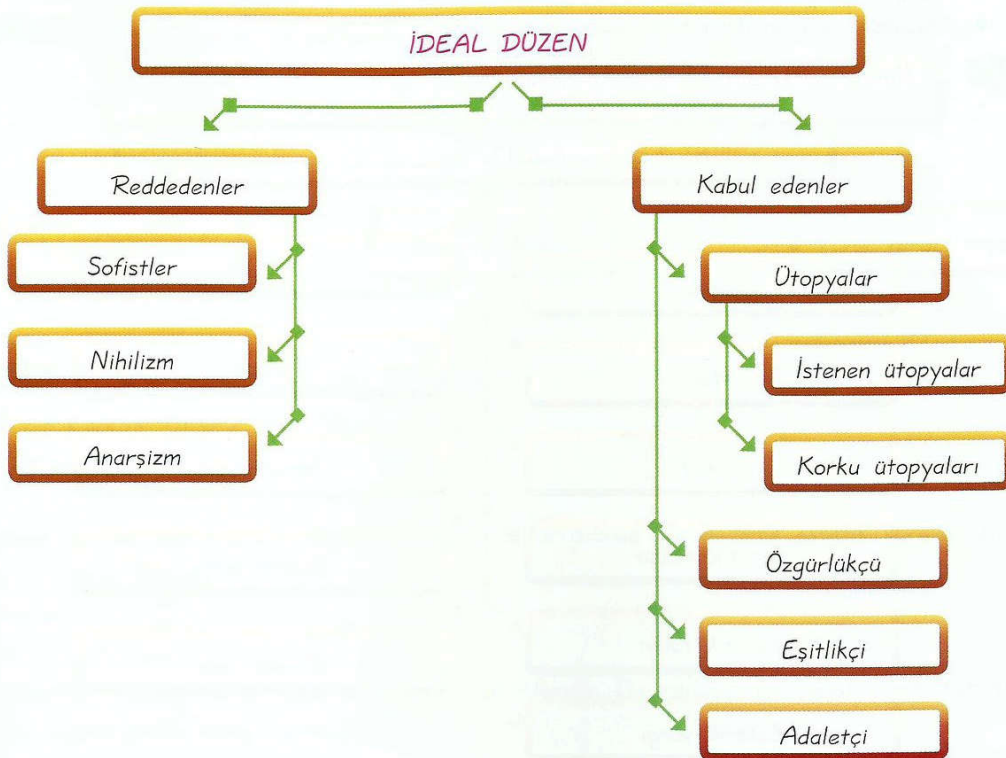
Sivil toplum, toplumun devlet kurumlarının dışında kendi kendini yönlendirmek için oluşturduğu demokratik yapıdır. Sivil toplum örgütleri kamuoyu oluşturmak yoluyla hükümetler üzerinde baskı yaparlar.

D. Devlet Nasıl Ortaya Çıkmıştır?

E. İdeal Düzen Arayışları

Sanat Felsefesi

A. Estetik ve Sanat Felsefesi

Sanat felsefesi sadece sanat eserindeki güzelliği inceler. Estetik ise hem sanat eserindeki güzeli hem de doğadaki güzeli inceler.

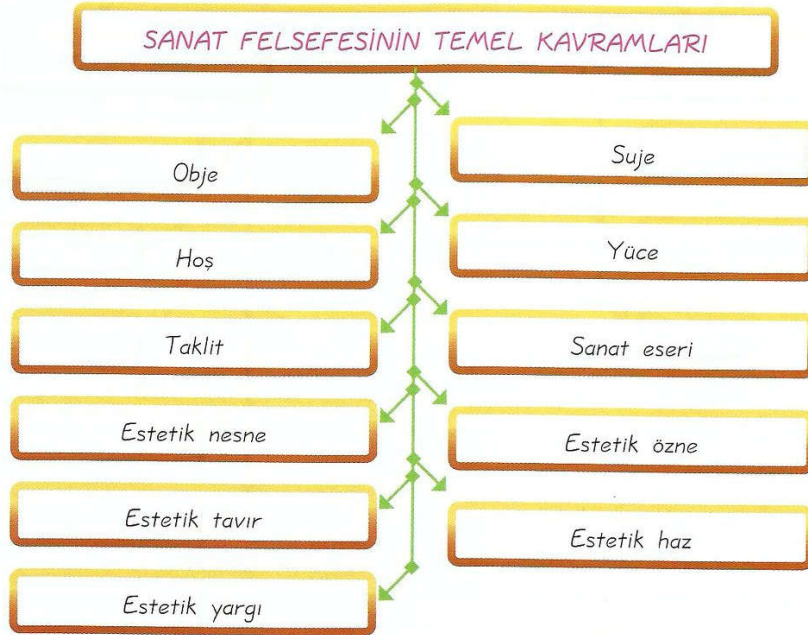
Sanat felsefesi doğadaki güzelliği incelemeyiz.

B. Sanat ve Felsefe İlişkisi

Sanat ve felsefe;

- İnsana özgü etkinliklerdir.
- Yargıları doğrulanamaz.
- Düşünce ve duygulara hitap eder.

C. Sanat Felsefesinin Temel Kavramları

D. Sanatı Açıklayan Felsefi Görüşler

Felsefe Açısından Sanat

Taklit

Gerçek güzellik doğada vardır. Sanatçı bu güzeli taklit ederek sanat esnasında meydana getirir.

Yaratma

Sanatçı ruhunda bulunan güzelliği sanat eserinde ortaya çıkarır. Güzelliğin kaynağı sanatçıdır.

Oyun

Sanat oyundur. Sanatçı sanatı ile uğraşırken tam özgürlüğe ulaşır. Kurmaca bir dünya oluşturarak sıkıntılardan uzaklaşır.

E. Güzellik

Estetiğin ele aldığı temel kavram "güzel" kavramıdır. Güzelin ne olduğu, güzelin kaynağının ne olduğu, nerede bulunduğu hep sorulmuş ve cevap aranmıştır.

F. Sanat Eserinin Özellikleri

G. Ortak Estetik Yargılar Var Mıdır?

Ortak Estetik Yargılar Var Mıdır?

Yoktur

Öznelci Kuram

Güzelliğin kaynağı bireydir. Zevkler ve renkler tartışılmaz. Bu nedenle estetik yargılar alımlarıya göre değişir.

Vardır

Nesnelci Kuram

Güzelliğin kaynağı sanat yapıtının yapısal özellikleridir. Bu nedenle bir sanat yapıtı karşısında tüm algılayıcıların yargısı aynıdır.

BÖLÜM 04 FELSEFİ OKUMA VE YAZMA

Felsefi Metin Analizi İçin Öneriler

- Felsefi metin, kavram ve problemlerine dikkat edilerek okunur.
- Felsefi metinde geçen temel görüşler bulunur.
- Felsefi metin ana fikrine destek olan temel bileşenler anlamlarıyla beraber belirlenir.
- Felsefi metin dilsel açıdan incelenerek ifadelerin anlamsal kontrolü yapılır.
- Felsefi metindeki çıkarımlar mantıksal açıdan incelenir. Bunların akıl ve mantık ilkeleriyle olan tutarlılığı kontrol edilir.
- Temel görüşün ikna ediciliği ve sağlamlığı ortaya konur.

Felsefi Denemenin Yazımına Yönelik Öneriler

- Felsefi Denemenin yazım aşamasına hazırlanmak gerekir.
- İleri süreceğin argümanın aşamalarının adım adım çerçevesini belirleyip taslak bir yazı oluşturmalsınız.
- Taslak yazınızı hakkında araştırmanızı derinleştirerek argümanınızın temellerini sağlamlaştırınız.
- Taslağınızın tüm detayları üzerinde uzun uzun düşünüp gerekli düzenlemeleri yapınız.
- Dil bilgisi yönünden yazıda hata olmamasına dikkat ediniz.

